

การปฏิบัติตัวเมื่อเกิดแผลเป็น

กรมการศึกษ หองฝัดดเล็ก

งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยฉุกเฉิน

แผลเป็น (scar)

หมายถึง ร่องรอยของบาดแผลที่หายแล้ว ซึ่งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในบาดแผลทุกชนิด ลักษณะของแผลเป็นอาจพบได้เพียงเป็นรอยเส้นขาวบาง ๆ หรือมีลักษณะนูนใหญ่ สีเข้ม มีอาการแสบคันนานเป็นปี ๆ เช่น บาดแผลไฟไหม้

ชนิดของแผลเป็นที่พบบมากที่สุด คือ **คีลอยด์ (Keloids)** ซึ่งมีลักษณะนูนใหญ่ สีเข้ม มีอาการแสบคัน คีลอยด์นี้เกิดขึ้นได้ทุกบริเวณของร่างกาย ยกเว้นบริเวณกลางใบหน้า เช่น แผลเป็นบริเวณไหล่ ต้นแขนที่เกิดจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคในเด็ก แผลเป็นที่เกิดจากการเจาะหู เป็นต้น

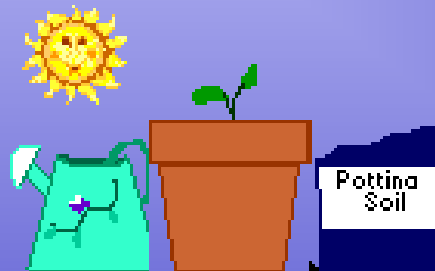
สาเหตุ

สาเหตุของดีลอยด์เกิดจากการสร้างเนื้อเยื่อมากกว่าการสลายตัว และสร้างโดยไม่มีการหยุดยั้ง เกิดเนื้องอกและใหญ่ขึ้น นอกจากนั้นอาจเกี่ยวข้องกับสารภูมิคุ้มกันของร่างกาย บริเวณนั้นมีมากกว่าในบาดแผลธรรมดา

อาการ

อาจพบว่าแผลเป็นมีขนาดโตขึ้น ดัน เจ็บ ตึง
ทำให้การเคลื่อนไหวบริเวณนั้นไม่สะดวก

การรักษา

ฉีดยาประเภทสเตียรอยด์ (Steroids) เช่น
Kanolone, Kenacort – **หรืออาจรักษาโดย**
การผ่าตัดร่วมกับการฉีดยา หรือฉายแสง

คำแนะนำเมื่อมีแผลเป็น

1. ยาที่ใช้ฉีดเป็น ยาประเภทสเตียรอยด์ เมื่อฉีดเข้าไปในแผลเป็น ยางจะดงตัวในบริเวณที่ฉีดอยู่ประมาณ 1 เดือนหลังฉีดจะเห็นแผลเป็นมีสีขาวของตัวยา ในการฉีดครั้งแรกอาจมีความเจ็บปวดมากกว่าครั้งอื่น หลังจากนั้นแพทย์จะนัดมาฉีดยาทุก 1 เดือน แผลเป็นจะค่อย ๆ นุ่มขึ้น แบบลงและราบเรียบไป ในที่สุด ซึ่งผู้ป่วยต้องมาฉีดยาติดต่อกันหลายครั้ง

2. ห้ามเกาหรือแกะบริเวณที่เป็นแผลเป็น เมื่อมีอาการ
คัน เพราะอาจทำให้เกิดบาดแผลและติดเชื้อได้

3. แผลเป็นเมื่อรักษาด้วยการฉีดยาลดขนาดและเรียบ
เท่าผิวหนังแล้ว ยังมีโอกาสกลับมาเป็นได้อีก ให้สังเกต
และรีบกลับมารักษาต่อที่โรงพยาบาล

4. ควรมาฉีดยาตามนัดทุกครั้ง เพื่อที่แผลเป็นจะ
ยุบลงอย่างสม่ำเสมอ

5. เมื่อแผลเป็นแตกหรือมีอาการอักเสบ ให้ทำ
ความสะอาดบาดแผล เพื่อป้องกันมิให้เกิดการติดเชื้อ
และมีการลุกลามของแผลเป็น มีขนาดใหญ่ขึ้นได้

คู่มือจรรยาบรรณ
พร้อมดวงจิตบริการ

หน่วยผ่าตัดเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

053936351